

روایت تاریخ:

چگونه خراسان، افغانستان شد؟

پروفسور دکتور لعل زاد (در برنامه کلب هاوز- Clubhouse)

ساعت ۶ شام به وقت لندن

۲۱ می ۲۰۲۱

روایت تاریخ
چگونه خراسان،
افغانستان شد؟

پروفسور
عبدالخالق لعل زاد

با همکاری
بصیر آهنگ

جمعه ۲۱ می
ساعت ۹.۳۰ شب
بوقت کابل

@bahramgour

Clubhouse

عنوان ها

اول – توضیح کوتاه پیرامون واژه های افغان، افغانی و افغانستانی

دوم – پیشینه واژه افغان و گسترش آنها

سوم – پیشینه واژه افغانستان و گسترش آن

چهارم – پیشینه خراسان و تبدیل آن به افغانستان

پنجم – پروسه افغان/پشتون/پشتو سازی افغانستان

نتیجه گیری

اول - توضیح کوتاه پیرامون واژه های افغان، افغانی و افغانستانی

کسانی که در افغانستان زندگی می کنند، همه افغان یا افغانی نیستند، بلکه افغانستانی اند.

زیرا «افغان» نام یکی از چهار قوم بزرگ افغانستان (تاجیک، افغان/پشتون، هزاره و اوزبیک) و «افغانی» نام واحد پول آن کشور است.

در افغانستان «قوم اکثریت» وجود ندارد (جمعیت تاجیک ها شاید حدود ۴۰٪، افغان ها حدود ۳۰٪، هزاره ها حدود ۲۰٪ و اوزبیک ها حدود ۱۰٪ باشد؛ چون هیچ گونه سرشماری صورت نگرفته است)!

نام یکتعداد کشورها مانند افغانستان، تاجیکستان، اوزبیکستان و قزاقستان به نام یک قوم/تبار است، در حالی که باشندگان آنها متشکل از اقوام مختلف است!

بنابراین، شهروندان این کشورها باید افغانستانی، تاجیکستانی، اوزبیکستانی و قزاقستانی نامیده شوند.

تذکر کوتاه در مورد محتوای مطالب

* هر آنچه گفته می شود، بر بنیاد «اسناد و منابع تاریخی» است، نه «تحلیل» ها!

* تمام اسناد و منابع «دست اول و معتبر» اند، نه «نقل قول» ها!

* اگر اسنادی مانده باشد و یا در جایی اشتباه شده باشد، با ذکر اسناد پذیرفته می شود!

دوم - پیشینه واژه افغان و گسترش آنها

تمام منابع و آثار موجود در مورد واژه/نام «افغان» را می توان به ۸ هشت دوره تقسیم کرد:

دوره اول - شامل منابع دوره سامانیان، غزنویان، غوریان و آل کرت در سده های ۱۰ الی ۱۴ است که در آنها از «افغان» ها بصورت عام یاد شده (واژه «افغان» بار نخست در حدود العالم، ۹۸۲ ذکر شده) که در گستره «کوه های سلیمان» یا «افغانستان» آن روزگار زندگی داشتند و (به قول البیرونی) از نژاد هندوان اند. در این آثار از سرکوب و مطیع سازی آنها توسط غزنویان، غوریان و آل کرت هرات در کوه های سلیمان (واقع در پاکستان امروزی) یاد شده است.

دوره دوم - شامل منابع دوره آل مظفر در سده های ۱۴ و ۱۵ است که در آنها از «افغان های مغول» در کرمان ایران و شورش آنها به مقابل آل مظفر در سده ۱۴ یاد شده تا اینکه داستان آنها با سقوط آل مظفر توسط امیر تیمور به پایان رسیده است (از مناسبات این «افغان های مغول» با «افغان های کوه های سلیمان» چیزی نمی دانیم).

دوره سوم – شامل منابع دوره امیر تیمور گورکانی در سده ۱۵ است که در آن ها برای بار اول نام چند قبیله افغانی (ورکونی، پرنیانی، کرکس و کلاتیان) در کوه های سلیمان و سرکوب آنها توسط امیر تیمور و هم اسکان ۳۰۰ کس از قشون، سه اعلان جوجی نژاد و ۴۰۰ خانواده اوزبک در آن کوه ها ذکر شده است (از سرنوشت این قبایل افغانی و ناقلین مغول/اوزبک چیزی نمی دانیم).

دوره چهارم – شامل منابع دوره بابر در سده ۱۶ است که در آن ها برای بار نخست از قبایل امروزی افغان (غلجی، بنگش، خوگیانی، توری، مهمند، دلزاک، یوسف زی، محمدزی، افریدی، وزیری و غیره) و سرکوب آن ها در کوه های سلیمان و وادی کابل-پشاور توسط بابر یاد شده و نام زبان آن ها «افغانی» گفته شده است.

دوره پنجم – شامل منابع دوره مغولان هند در سده های ۱۶ الی ۱۸ و نشان دهنده ایجاد نخستین ادبیات زبان «افغانی/پشتو» و تاریخ سازی برای منشای افغان ها و قبایل مختلف آن ها (اسرایلی، قبطی، عربی و غیره) است.

دوره ششم – شامل منابع دوره به قدرت رسیدن غلجی ها در قندهار/اصفهان (به ویژه سقوط صفویان در ۱۷۲۲) و ابدالی ها در قندهار/کابل (پس از قتل نادر افشار در ۱۷۴۷) در سده ۱۸ است.

دوره هفتم – شامل منابع دوره زوال ابدالی ها، ایجاد ملوک الطوایفی، آغاز بازی بزرگ در بین برتانیه و روسیه (لشکرکشی برتانیه به کابل در ۱۸۳۹ و ۱۸۷۹) و ایجاد «منطقه/دولت حایل» در میان هند برتانوی و روسیه تزاری در سده ۱۹ است.

دوره هشتم – شامل منابع دوره ایجاد کشور افغانستان در اواخر سده ۱۹ [«مرزبندی» کشور در زمان عبدالرحمن (۱۸۸۰ – ۱۹۰۱)] و اوایل سده ۲۰ [«اعلان استقلال» توسط امان الله (۱۹۱۹ – ۱۹۲۹)] است.

سوم - پیشینه واژه افغانستان و گسترش آن

تمام منابع و آثار در مورد واژه/نام «افغانستان» را می توان به ۳ دوره تقسیم کرد:

دوره اول - افغانستان یعنی نواحی کوههای سلیمان در پاکستان امروزی (از ۱۳۲۱ تا ۱۸۱۵)

واژه افغانستان بار نخست در تاریخنامه هرات (۱۳۲۱) شامل گستره کوههای سلیمان است؛ مرکز آن مستونگ (شهری در جنوب کوئته/پاکستان امروزی) و ملک های آنها «گرد» هاست. ملک شمس الدین کرت مطابق فرمان منکوخان در سال های ۱۲۵۰ از هرات (پایتخت آل کرت) به ولایت افغانستان (مستونگ و قلعه های مستحکم آنها در کوه های سلیمان تا رود سند) لشکر کشیده و افغانستان تا رود سند را تابع قلمرو آل کرت هرات می سازد.

نام/واژه «افغانستان» پس از تاریخنامه هرات (۱۳۲۱)، در تاریخ های زیادی (تا اوایل سده نوزدهم) با همان مفهوم سابق، یعنی گستره «کوههای سلیمان» ذکر شده که شامل کابل، غزنی و قندهار نیست.

دوره دوم - افغانستان یعنی جنوب هندوکش (کابل و قندهار) از ۱۸۱۵ تا ۱۹۱۹ (در منابع انگلیسی)

واژه افغانستان بار نخست در ۱۷۹۸ در سفرنامه «جورج فاستر»
و «بدون ذکر حدود» آن وارد ادبیات کمپنی هند برتانوی می شود.

امپراتوری درانی در اوایل سده ۱۹ فرو می پاشد؛

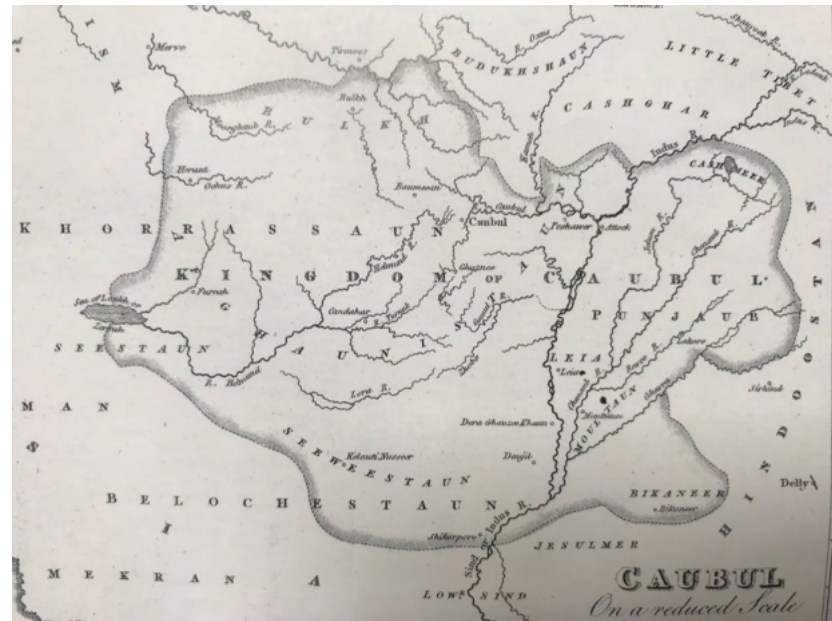
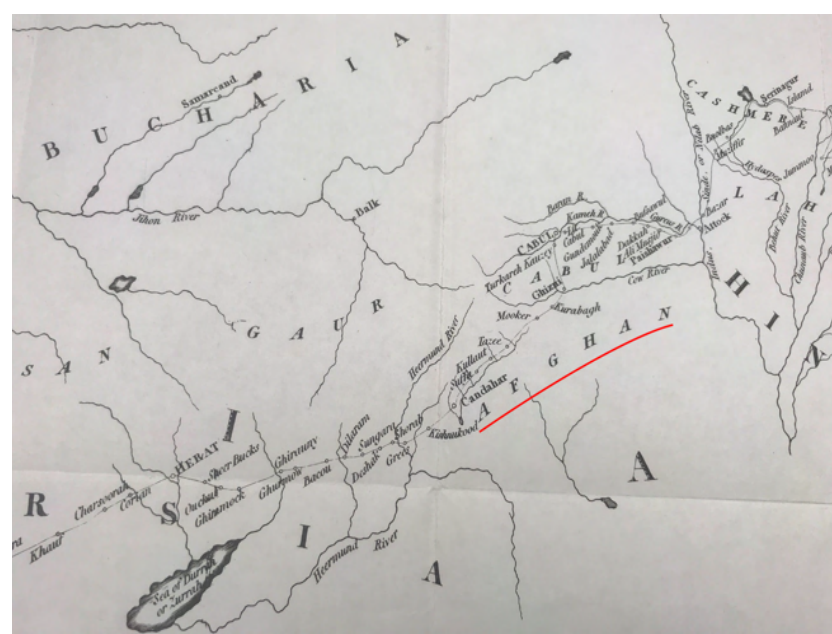
انگلیس ها با تشویش از پیشروی فرانسه (از طریق پارس) هیئتی زیر ریاست «الفنستون» در ۱۸۰۸ به
دربار شجاع الملک به پشاور می فرستند تا با او معاهده همکاری امضا کند:

* امضای معاهده با شجاع الملک به نام «شاه کابل» در پشاور در ۱۸۰۹؛

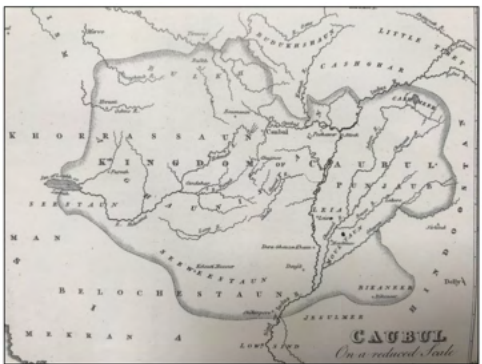
نشر اثر مشهور الفنستون بنام «گزارش سلطنت کابل» در ۱۸۱۵:

افغان ها نام عمومی برای کشورشان ندارند، نامی که توسط ساکنانش بر تمام کشور
اطلاق می شود، خراسان است. اما من نام «افغانستان» را که برای آنها ناآشنا نیست،
بر این محدوده می گذارم: محدوده ای از شمال به هندوکش، از شرق به رود سند تا

مسکن بلوچان و سیوستان!

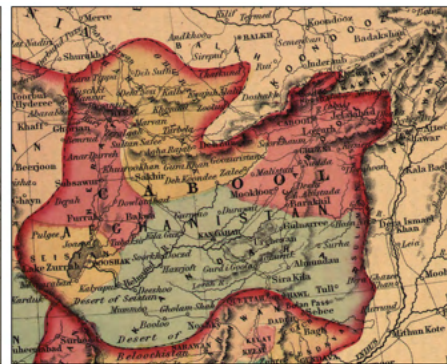
با پیشروی روسیه از شمال، بازی بزرگ در بین برتانیه/روسیه آغاز می شود و تاریخ منطقه را رقم می زند: برتانیه دو بار به کابل لشکر می کشد (در ۱۸۳۹ با نصب شجاع الملک و دوست محمد در ۱۸۴۲ و در ۱۸۷۹ با نصب یعقوب خان و عبدالرحمن خان در ۱۸۸۰) تا از نفوذ روسیه جلوگیری نموده و یک منطقه/دولت حایل با روسیه ایجاد کند [واژه افغانستان در جریان این سده به مفهوم «جنوب هندوکش یا کابل و قندهار» وارد آثار دانشمندان اروپایی می شود: نقشه ها (در «کشور کابل»!)، مقالات/کتابها و معاهدات]:

۱۸۱۵

۱۸۲۸

۱۸۵۷

* معاهده با کامران به نام «شاه هرات» در ۱۸۳۹؛

* معاهده با دوست محمد به نام «والی/حاکم کابل و مناطق افغانستان که در اختیار او است» در ۱۸۵۷؛

* معاهده با یعقوب خان به نام «امیر افغانستان و متعلقات آن» در ۱۸۷۹؛

* معاهده با عبدالرحمن خان به نام «امیر افغانستان و متعلقات آن» در ۱۸۹۳ (مرز دیورند)؛

* معاهده با حبیب الله خان به نام «شاه افغانستان و متعلقات آن» در ۱۹۰۵؛

امیرحبیب الله حتی در «سراج التواریخ» خودش (۱۹۱۳) به نام «پادشاه افغانستان و ترکستان متعلقه آن» نامیده شده است.

دوره سوم – افغانستان یعنی نام عمومی کشور پس از اعلان استقلال (از ۱۹۱۹ تا کنون)

* معاهده صلح (و استقلال) را ولپندی با نماینده امان الله به نام «**حکومت افغانستان**» در ۱۹۱۹؛

* ایجاد نهاد های دولتی (قوای اجرائیه، قضاییه و مقننه)، تقسیمات اداری کشور، قوانین (نظامنامه ها) و...

به این ترتیب، پسوند های «متعلقات – Dependencies» و «ترکستان» از آن حذف شده و واژه «افغانستان» نام عمومی کشور شده است!

وقتی که نام افغانستان به مفهوم جنوب هندوکش (کابل و قندهار) در منابع انگلیسی یاد می شد، این سرزمین ها در منابع داخلی و توسط مردم آن با کدام نام ها نامیده می شدند؟

برای پاسخ به این سوال باید «پیشینه واژه خراسان» را مطالعه کنیم!

چهارم - پیشینه خراسان و تبدیل آن به افغانستان

در دوره پیش از اسلام:

* در زمان ساسانیان، ایران به چهار سپهبد تقسیم می شود:
خراسان (شرق)، خُبران (غرب)، آذربایجان (شمال) و نیمروز (جنوب)؛

در دوره پس از اسلام:

* قلمرو خراسان (پس از سده دهم) با چهار شهر مشهور شناخته می شود (که از تهران تا بدخشان و از رود سند تا آسیای میانه گسترش دارد): بلخ، هرات، مرو و نیشاپور.

البلدان یعقوبی (۸۹۱ م)

بلخ شهر بزرگ تر خراسان است و پادشاه خراسان شاه طرخان در آنجا منزل داشت...
شهر بلخ وسط خراسان است، چنان که از آنجا تا فرغانه سی منزل بطرف مشرق است و از آنجا تا ری سی منزل بطرف مغرب. از آنجا تا سیستان سی منزل بطرف قبله و از آنجا تا کابل و قندهار سی منزل، و از آنجا تا کرمان سی منزل و از آنجا تا کشمیر سی منزل، و از آنجا تا خوارزم سی منزل و از آنجا تا ملتان سی منزل.

رودکی سمرقندی ۹۴۰ در مورد سامانیان

نه کس بدند ز آل سامان
اسماعیل است و احمدی و نصری

دایم به امارت **خراسان** مشهور
دو نوح و دو عبدالملک و دو منصور

عنصری بلخی ۱۰۴۰ در مورد محمود غزنوی

خورشید **خراسان** و خدیو زابل

ارنخشب و کش بهار گردد کابل

ناصر خسرو بلخی ۱۰۶۰

سلام کن ز من ای باد، مر **خراسان** را
خاک **خراسان** چو بود جای ادب
گرچه مرا اصل **خراسانی** است
مرا مکان به **خراسان** به یمگانست

مر اهل فضل و خرد را، نه عام و نادان را
معدن دیوان ناکس اکنون شد
از پس پیری و مهی و سری
کسی چرا طلبد در سفر خراسان را

مولوی ۱۲۷۳ (مغولان)

از **خراسانم** کشیدی تا بر یونانیان

تا در آمیزم بدیشان تا کنم خوش مذهبی

جامی ۱۴۸۵ (تیموریان)

هر جا که رفت زورق حافظ به بحر شعر
نظم تو می رود ز **خراسان** به شاه فارس

جامی سفینه تو ز دنباله می رود
گر شعر او از فارس به بنگاله می رود

امیرعلی شیر نوایی ۱۴۹۰ (تیموریان)

در **خراسان** نتوان گفت کس خرم نیست

کس در روی زمین یافت نشود خرم کو

هندوستانی غیر هندوستانی را **خراسانی** می گوید. آن چنان که عرب غیر عرب را عجم می نامد!

بایرنامه ۱۵۳۰:

در «تاریخ احمدشاهی - ۱۷۷۳» و «تاریخ حسین شاهی - ۱۷۹۸» واژه «افغانستان» وجود ندارد!

احمدشاه درانی در «بنای شهر جدید قندهار - ۱۷۴۷»،

باستواری همت بنای شهر نهاد
ز حادثات زمانش خدا نگه دارد
احمد گیتی ستان، وارث تخت کیان

دمی که شاه شهامت مدار احمدشاه
جمال ملک خراسان شد این تازه بنا
در مهر و سکه احمدشاه درانی: مژده که شد پادشاه میر جهان پهلوان

تیمورشاه در «تاج گذاری - ۱۷۷۲»،

که نهد تاج بسر شاه خراسان امروز

کابل امروز به آیین کیان جشن گرفت

شاه شجاع در تاریخ «واقعات - ۱۸۳۵» خود؛

از احمدشاه تا شاه شجاع در «تاریخ احمد - ۱۸۵۰»؛

شاه شجاع و امیر دوست محمد در تاریخ «نوای معارک - ۱۸۵۵»؛

امیر محمد افضل در «مهر - ۱۸۶۶» خود

دو فوج مشرق و مغرب ز هم مفصل شد
امیر ملک خراسان محمد افضل شد

اعظم خان در «گلشن امارت - ۱۸۷۰» (در مورد مرگ اعظم خان در بسطام)،

یارب بحق شاه خراسان امیر آن
فغفر له بفضلك يا منشق القبور

امیر شیر علی در تاریخ «گلشن امارت - ۱۸۷۰» و «سنگنبشته آرامگاه پسر خود - ۱۹۰۴»

حشمت و شوکت پناه شهزاده عالی تبار
اسم پاکش سردار محمد ابراهیم خان عالیجناب
حکم کرد در شهر کابل، غزنین و هم ملک هرات
جد امجد امیر دوست محمد وصف شان بی حد بود

مالک ملک خراسان والی ذوالاقتدار
والدش امیر شیر علی مسند نشین تاجدار
نیز جلال آباد و ترکستان و کرم و بلخ و قندهار
باج از قیصر گرفتی آن امیر هوشیار

شاهان، امرا و حاکمان «خراسان» نامیده شده اند!

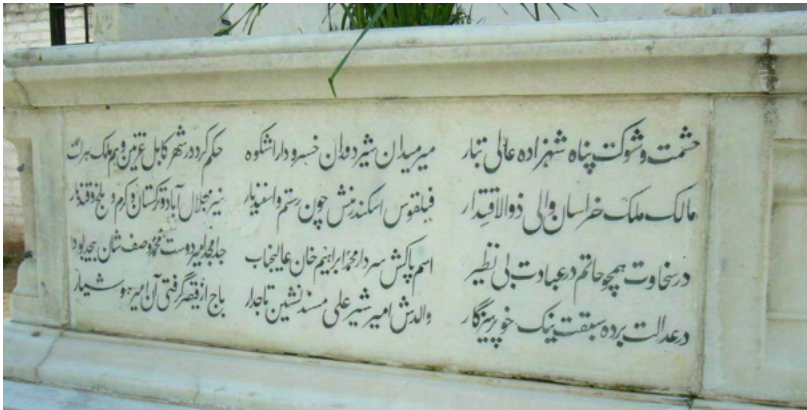
خارجی ها آن گونه که «ایران» را تا ۱۹۳۵ «پارس» می نامیدند، نام «افغانستان» یا کوههای سلیمان را در ۱۸۱۵ بر بخشی از خراسان (کابل و قندهار) گذاشتند تا این که در ۱۹۱۹ نام عمومی کشور شد!

بیلیو در دو اثر خود در ۱۸۸۰ و ۱۸۹۱ می گوید:

مردمان این سرزمین، کشور خود را «خراسان» گویند، اما خارجی ها آن را «افغانستان» نامیده اند!

پس از اعلان استقلال افغانستان توسط امان الله (در ۱۹۱۹)، پسوند های «متعلقات» و «ترکستان» حذف شد و واژه «افغانستان» نام عمومی کشور گردید!

و به این ترتیب خراسان، افغانستان شد!

ایجاد کشور «افغانستان امروزی»

* هند برتانوی در تعامل با روسیه تزاری در دوران امیر عبدالرحمن (۱۸۸۰ - ۱۹۰۱)، محدوده ای در داخل سرزمین های خراسان کهن/تاریخی را به نام «افغانستان و متعلقات آن» مرزبندی کرد (با آنکه مردم آن، سرزمین خود را «خراسان» و خود را «خراسانی» می نامیدند)؛ اما استقلال آن در ۱۹۱۹ توسط امیرامان الله اعلان گردید و نام آن صرف «افغانستان» شد!

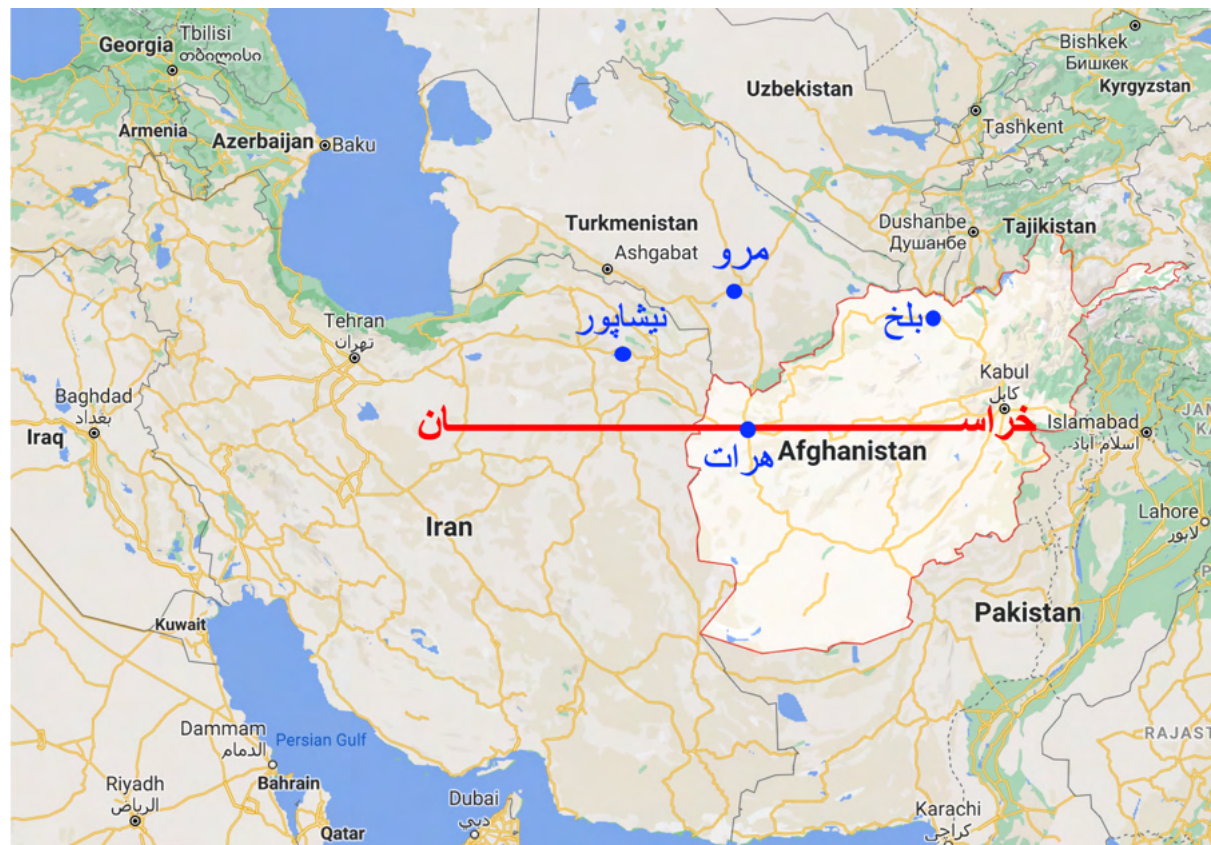
* حال، قضاوت با شماست که تاریخ ایجاد کشور «افغانستان» را از تاریخ «مرزبندی» آن محاسبه می کنید و یا از تاریخ «استقلال» آن (که حدود ۱۰۰ - ۱۴۰ سال می شود)!

دوره امیر عبدالرحمن (۱۸۸۰ - ۱۹۰۱)

* امیر عبدالرحمن یک دیکتاتور مطلق بود! اقوام و قبایل سرکش را مانند «استعمارگران کهن» قتل عام، تبعید، برده و فراری ساخت (به ویژه کافر ها را به جرم «کفر/بی دینی» و هزاره ها را به جرم «شیعی/رافضی»).

* او با زور شمشیر حکومت کرد و برای بار نخست در این سرزمین ها یک «دولت مرکزی استبدادی» ایجاد نمود؛ به همین دلیل «امیر آهنین» نامیده شد!

* اما تا کنون اسنادی در مورد اندیشه «برتری قومی/زبانی» او وجود ندارد (زیرا او تا آخر عمر خود با «زبان و فرهنگ پارسی» حکومت کرد)!

ظهور فاشیزم «افغانیزم/پشتونیزم» در افغانستان

* فاشیزم اندیشه «برتری خواهی» یا «تفوق طلبی» بر بنیاد نژاد/قوم، زبان/فرهنگ، دین/مذهب و غیره است!

* فاشیزم می تواند دولتی، سازمانی، گروهی یا فردی باشد؛

* اندیشه های فاشیستی در سطح افراد و گروهها، حتی در پیشرفته ترین کشورها وجود دارد (که زیاد مهم نیست!)، اما ارتقای این اندیشه ها در سطح «احزاب سیاسی» و به ویژه «قدرت/اقتدار دولتی» منجر به فاجعه اجتماعی برای جامعه/بشریت می شود!

* نازیسم هتلی، فاشیزم دولتی بود که (با زبان و فرهنگ پیشرفته و دانش و فناوری علمی) خواهان برتری نژادی خود (آریایی) و الحاق سرزمین های دیگران بود؛ اما در پی تحمیل هویت خود و مخالف علم و دانش و زبان و فرهنگ دیگران نبود.

* افغانیزم/پشتونیزم فاشیزم دولتی است که (با زبان و فرهنگ عقب مانده و «مظلومیت نمایی»): شکوه از حاکمیت زبان و فرهنگ پارسی) بر علاوه برتری خواهی قومی-زبانی خود (افغان/پشتون) و الحاق سرزمین های دیگران، در پی تحمیل «هویت قبیلوی» خود (نابودی زبان و فرهنگ دیگران) و مخالف علم/دانش و فرهنگ/تمدن بشری بوده و جامعه/کشور را به قرون وسطا سوق می دهد!

مقاله مخصوصه

{ مبحث زبان }

زبان افغانی اجداد زبانهاست

این بیانات ما را بعضی بر تعصب ملتی ما حمل کرده خواهند گفت که « آقای اخبار والای افغانی ، این چنین زبان غلیظ و ثقیل کلمت را که کیفیت مکالمه آن عادتاً بصوت سنگهای میان دبه مشابته میرساند میخواند که اجداد زبان ها ؛ و افغانهای به این کنایه و کم عددی ، وساده گی ، و کوهستانی وحشی را میخواند اجداد یک کتله عظیمه بشریه برقم بدهد » سراج الاخبار افغانیه، شماره، ۹، ۳ دلو ۱۲۹۱ ش (۱۹۱۳)

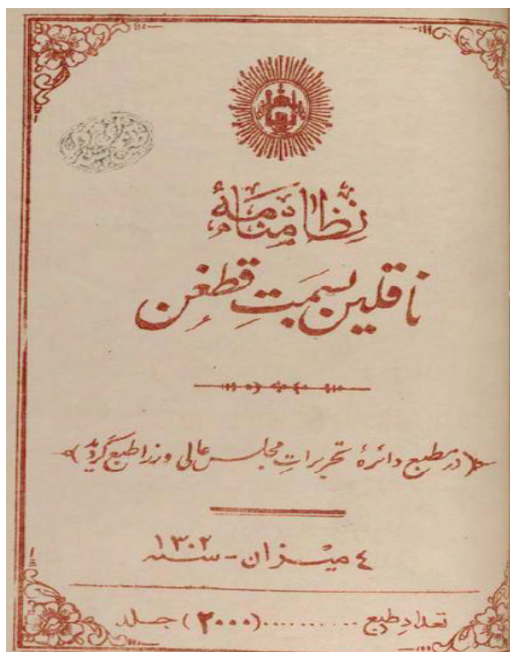
پنجم - روند افغان/پشتون/پشتو - سازی افغانستان

دوره امیر حبیب الله (۱۹۰۱ - ۱۹۱۹): محمود طرزی در سراج الاخبار ۱۹۱۳: «زبان افغانی اجداد زبان ها و قوم افغان اجداد اقوام آریایی است» (ترکهای جوان/پانترکیزم: «ترکیه تنها از آن ترکان است»!)

ظهور اندیشه افغانیزم (برتری قومی - زبانی افغان)

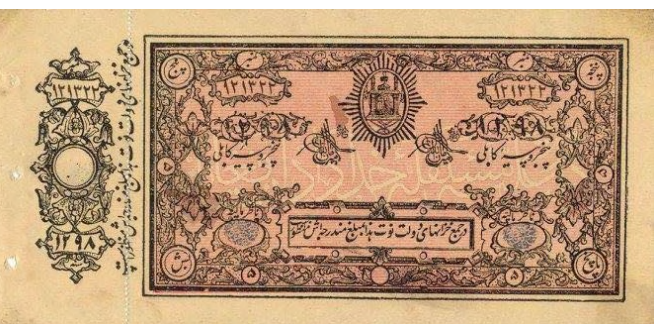
دوره امیر امان الله (۱۹۱۹ - ۱۹۲۹): «نظامنامه ناقلین به سمت قطغن»، تبدیل پول از «روپیه کابلی» به «افغانی» و نوشتن نخستین «تاریخ/تاریخچه افغانستان»!

نخستین گام های عملی

تا زمان «امان الله» هیچ کتابی بنام «تاریخ افغانستان» وجود ندارد... نخستین آثار بنام «تاریخ/تاریخچه افغانستان» در زمان امان الله نوشته شده است...

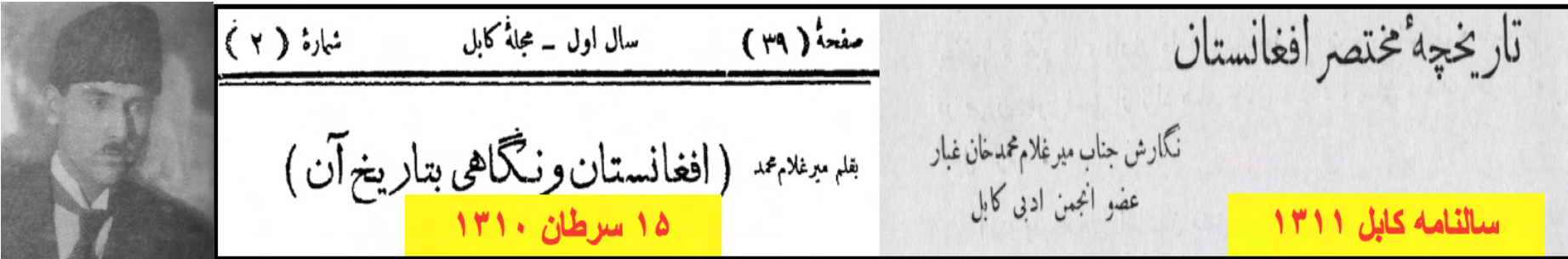
تمام «تاریخ» های بعدی به دستور دربار دولت و در محور «قوم افغان» نوشته شده است!

فاشیزم دولتی (افغانیزم/پشتونیزم): دوره ۵۰ ساله نادرشاه، ظاهرشاه و داود (۱۹۲۹ - ۱۹۷۸)

دوره نادرشاه (۱۹۲۹ - ۱۹۳۳): ایجاد «انجمن ادبی کابل» و رسالات غبار «افغانستان و نگاهی به تاریخ آن» در ۱۹۳۱ و «تاریخچه مختصر افغانستان» در ۱۹۳۲: افغان نامیدن سامانیان، غزنویان و... پیشینه تاریخی چند هزار ساله برای «کشور افغانستان»!

دوره ظاهرشاه (۱۹۳۳ - ۱۹۷۳): (صدارت هاشم خان ۱۹۲۹ - ۱۹۴۶)

- * تبدیل زبان «افغانی» به «پشتو» در ۱۹۳۵ (فرمان تعمیم زبان پشتو)؛
- * ایجاد «پشتو تولنه» و «انجمن تاریخ» (برای «تاریخ سازی»)

تحمیل هویت قومی، زبانی و فرهنگی قبیله

* افغان - سازی اقوام (تاجیک، هزاره، اوزبیک و غیره)؛

* پشتون - سازی قبایل پشتو زبان (اکثریت سازی افغان/پشتون ها)؛

* پشتو - سازی زبان کشور (پول، شناسنامه، گذرنامه، سرود، بیرق، تبدیل نام های محلات و حذف زبان پارسی)!

پروسه تبدیل نام زبان از افغانی به پشتو در دوره ظاهرشاه:
 امیرحبیب الله (۱۹۱۷)   امیرامان الله (۱۹۲۱)   ظاهرشاه (۱۹۳۵)

توصیه عبدالحی حبیبی به شاه جوان (ظاهرشاه) در ۱۹۳۸

برنامه دولت/ملت - سازی بر پایه «شمشیر» هاشم خان

- * **اختراع «پته خزان» توسط حبیبی در ۱۹۴۳** (در مقابله با پیشینه زبان پارسی و اعتراف در ۱۹۵۱ در پاکستان)؛
- * **به رسمیت نشناختن پاکستان و مرز دیورند (۱۹۴۷)؛**
- * **«لغو معاهدات پیشین» در جرگه ۱۹۴۹ و «ادعای ارضی بر نیم خاک پاکستان»؛**
- * **تبدیل «پارسی» به «دری» (در قانون اساسی ۱۹۶۴)؛**

* هر کس از افغانستان است، «افغان» است!

* **اختراع «مصطلحات ملی»:**

(پوهنتون/دانشگاه؛ پوهنزی/دانشکده؛

دانشجو/محصل، دادگاه/محکمه،

شهرداری/شاروالی و...

عدم کاربرد «واژه های ایرانی»!

دوره داود (۱۹۷۳ - ۱۹۷۸): تداوم...

قوم من ! ای توده والا نژاد
 باتو دارم گفتگوی محرمی
 بشنوی پشتون باصدق وصفا
 گربزرگی خواهی و ازادگی
 اولا پشتو لسانت زنده ساز
 تاتوانی تکیه بر شمشیر کن
 وی نیاکان غیورت مردو راد
 تا ز اسرار حیات آگاه شوی
 حافظ کهسار و قلب آسیا
 یا چو اسلاف غیورت زندگی
 هم بر این شالوده کاخت بر فراز
 قصر ملت را بر ان تعمیر کن
 (عبدالحی حبیبی مدیر طلوع افغان ، میزان سال ۱۳۱۷ ش)

من نمیدانم خاندانی که اهل و نشان بنیادنت و وطن فروشی از خاک افغانستان زامره شدند، و اولادشان در خاک دیره دون و هندی پید و تربیه گویند
 و هنوز هم زبان فارسی میگویند! آن اوردی خود نمیدانند و از آنکه در زمانه ما با خود هندی گپ میزنند، و تا ویرودز بسبب خیا تهامی خود از خاک
 افغانستان رانده شده بودند، آن سوانغ نگیان و ابی بستی با ستم تاریخی، بچگونگی خاک افغانستان صادق شدند؛ و لے ایشال ما مردم که عمری را در تخریب و تخریب و
 خنات ملی دادیم و از سر غرضت کرده ایم، و زبانی مرده و نامرتب، پشتو را ز زندگی ادبی و تاریخی بخشیده ایم، بعلت اینک ملت آزاری و تخریبی و دشمنگری و چور و تپچال
 مسلسل آل پچی را اختراع میکنیم، از شرف افغانستان و ولایت و ملیت محروم شویم، بجای!

تداوم افغانیزم/پشتونیزم: قومی-شدن سیاست و سیاسی-شدن قومیت (به شکل نیمه مخفی)

دوره کمونیست ها [ترکی، امین، کارمل (اشغال شوروی) و نجیب: ۱۹۷۸ - ۱۹۹۲]:

* ایجاد و تجزیه احزاب «چپ» و «راست» بر بنیاد قومیت؛

* دیکتاتوری کمونیستی (کشتار جمعی)؛ نخستین صدراعظم هزاره!

دوره مجاهدین (مجددی و ربانی: ۱۹۹۲ - ۱۹۹۶):

* ایجاد هرج و مرج (حکومت ۵ ساله تاجیک ها)؛

* تشدید جنگ توسط حکمتیار به خاطر جلوگیری از «استقرار حکومت تاجیک ها»؛

دوره طالبان (ملا عمر: ۱۹۹۶ - ۲۰۰۱):

* دیکتاتوری مذهبی/قومی؛

* استقرار دوباره فاشیزم دولتی (افغانیزم/پشتونیزم به شکل علنی)!

«زوال پشتون ها در افغانستان»،
احدی (۱۹۹۵)

دوره طالبان... تداوم فاشیزم دولتی

زوال پشتون ها در افغانستان،
احدی (۱۹۹۵)

برنامه فاشیستی «سقاوی دوم» برای جلوگیری از سقاوی سوم (به قدرت رسیدن تاجیکان)

سقاوی اول: سقوط امان الله در ۱۹۲۹ توسط حبیب الله کلکانی «تاجیک»!
سقاوی دوم: سقوط نجیب الله در ۱۹۹۲ توسط مسعود/ربانی «تاجیک»!

دویمه سقاوی

سمسور افغان

۱۳۷۷

(۱۹۹۸)

- * پذیرش اکثریت بودن افغان/پشتون ها (که حدود ۶۰٪ اند و آن هم بدون «سرشماری»!)!
- * پذیرش هویت افغانی/پشتونی دولت-ملت افغانستان (کشور افغان/پشتون هاست؛ دیگران «مهاجر» اند: تاجیک ها به تاجیکستان، اوزبیک ها به اوزبیکستان و هزاره ها به گورستان بروند)!
- * ساکن سازی افغانان در شمال کشور (برای جلوگیری از تجزیه توسط تاجیکان، اوزبیکان و...);
- * توزیع دشت های شمال کابل به افغانان برای تغییر ترکیب قومی و جلوگیری از تهاجم تاجیکان به شهر کابل (چون دولت افغان ها دو بار از همین مسیر سقوط داده شد)؛
- * تصفیه مردم پنجشیر از آن جا و توزیع آن برای افغانان؛
- * ساکن سازی افغانان در بامیان و سرحدات ایران برای جلوگیری از تعاملات ایران (با شیعیان)؛
- * سانسور تمام آثاری که از ایران وارد کشور می شود!

اشغال امریکا: دوره کرزی - احمدزی (۲۰۰۱ - ۲۰۲۱)، افغانیزم/پشتونیزم: برنامه «سقاوی دوم» (ترور/تطمیع) (اشتباهات بُن و پسا-بُن: «تسلیمی دولت و پذیرش ماموریت» توسط تاجیک ها)!

«خاطرات» رابرت گیتس وزیر دفاع امریکا (۲۰۱۴):

- * کرزی، طالبان را در شمال جاجا ساخت؛
- * کرزی در نشست محرمانه در ارگ از من خواست تا در تضعیف و از بین بردن سران جبهه شمال با او همکاری کنم؛
- * کرزی به من گفت: بزرگ ترین تهدید در برابر حکومت من جبهه شمال است، نه طالبان؛
- * کرزی گفت: دست مرا در تقویه طالبان باز بگذارید تا بتوانم از آن طریق تفنگ سالاران را از بین ببرم!

* در جلسه بن (۲۰۰۱) کرزی بر بنیاد «افغانیت/پشتونیت» تحمیل شد!
* در ماده ۶۴ قانون اساسی (۲۰۰۴) صلاحیت های «رئیس جمهور» معادل یک «دیکتاتور» و «غیرپاسخگو» است!

- * **افغان - سازی** اقوام (تاجیک، هزاره، اوزبیک و غیره)؛
- * **پشتون - سازی** قبایل پشتو زبان (اکثریت سازی افغان/پشتون ها)؛
- * **پشتو - سازی** زبان کشور (پول، شناسنامه، گذرنامه، سرود، بیرق، تبدیل نام های محلات و حذف زبان پارسی)!

* رهایی طالبان (تعادل در زندان ها و بمباران ها)؛

* تمرکز بخش های مالی/استخدامی ادارات در ارگ؛

* «سهامیه بندی قومی» کانکور؛

* توزیع اجباری «شناسنامه افغان»؛

* تجزیه سایر اقوام (۷۰) و اکثریت سازی پشتون ها؛

* تصفیه غیرافغان ها از ادارات دولتی؛

* تقویه طالبان و گسترش آنها در شمال؛

* ترور و «آلوده سازی» سران و فرماندهان ایتلاف شمال؛

* گسرش فساد و غارت ملیاردها دالر (مکتب/معلم/سرباز خیالی)؛

* راه اندازی انتخابات های تقلبی/گوسفندی؛

* تشدید پروسه تحمیل هویت قومی، زبانی و فرهنگی؛

* حذف زبان فارسی از سرود، گذرنامه، ادارات دولتی و...

نتیجه گیری

با وجود همه تاریخ سازی ها و جعل کاری ها، اسناد و منابع تاریخی نشان می دهد که:

* واژه «افغان» پیشینه حدود ۱۰۰۰ ساله (به اساس حدودالعالم) دارد؛

* واژه «افغانستان» در کوههای سلیمان پیشینه حدود ۷۰۰ ساله (به اساس تاریخنامه هرات) دارد؛

* نام های «نخستین قبایل افغانی» پیشینه حدود ۶۰۰ ساله (به اساس آثار دوره امیر تیمور) دارد؛

* «نام های قبایل امروزی افغان» پیشینه حدود ۵۰۰ ساله (به اساس بابرنامه) دارد؛

* «ادبیات افغانی» و واژه «پتان» پیشینه حدود ۴۵۰ ساله (به اساس خیرالبیان و اسرارالافغانه) دارد؛

* واژه های «پشتو/پشتون» پیشینه حدود ۴۰۰ ساله (به اساس مخزن الاسلام) دارد؛

* واژه «افغانستان» به عنوان نام کشور ما پیشینه حدود ۱۰۰ ساله (از اعلان استقلال در ۱۹۱۹ و معاهده با برتانیه) دارد؛

* قبایل مختلف «افغان/پشتون» منشای قومی گوناگون (هندی، یهودی، قبطی، هونی، ترکی، مغولی، ارمنی، تاجیکی و غیره) دارند.

آنچه در کشور جریان دارد: فاشیزم دولتی (افغانیزم/پشتونیزم) است!

سرچشمه ها

لعل زاد. کرونولوژی افغان ها در منابع تاریخی. مارچ ۲۰۲۱

https://archive.org/details/20210320_20210320_2012/page/28/mode/2up

لعل زاد. مشکلات دولت/ملت سازی در کشور و راههای حل آن. دسمبر ۲۰۱۹

https://archive.org/details/20210518_20210518_2041

لعل زاد. وضع موجود در کشور و راههای حل آن. جولای ۲۰۱۷

https://archive.org/details/20210521_20210521_0818

لعل زاد. متن کامل کنفرانس نام های سرزمین های ما در منابع تاریخی. فبروری/اپریل ۲۰۱۲

https://archive.org/details/20210309_20210309_1230/page/n203/mode/2up

لعل زاد. چگونگی ایجاد کشوری به نام افغانستان. نومبر ۲۰۰۸

https://archive.org/details/20210517_20210517_2005

<https://www.youtube.com/watch?v=s4bXFYOHRIw&t=1422s>

لعل زاد. افغانستان امروزی در نقشه های دیروزی. می ۲۰۰۶

https://archive.org/details/20210521_20210521_1333

ماندگار. از شهادت سپنتا تا شهادت رابرت گیتس: کرسی طالبان را در شمال جابجا ساخت. ۱۵ میزان ۱۳۹۴

شایگان و سروش. اطلاعات روز. گزارش تحقیقی؛ چگونه فهرست اقوام در شناسنامه الکترونیکی از ۱۴ به ۷۱ رسید؟ جوزا ۱۴۰۰

https://www.etilaatroz.com/124727/research-report-how-did-list-of-relatives-in-electronic-id-card-increase-from-14-to-71/?fbclid=IwAR0iLRbM9w_kryEmjflN4Cn1vm5JlLm46dFqx6gkVxtbs2oyzMkz5MGBbpl

<https://www.facebook.com/dailyetilaatroz/posts/4169083436446926>

زیوری. زوال پشتون ها در افغانستان (انوارالحق احدی، رهبر حزب «افغان ملت»). ۱۹۹۵.

https://archive.org/details/20201203_20201203_1410

غنی. تعادل در زندان ها و تعادل در بمباران ها

<https://www.youtube.com/watch?v=NpL8aeAgYPA>

کرزی. طالبان هم افغان اند و حق دارند مناطقی را اشغال کنند

<https://www.youtube.com/watch?v=4W3PTDaYffg>

Coll, Steve. Dodging a Coup in Kabul, For Now. The New Yorker. July 17, 2014.

<https://www.newyorker.com/news/news-desk/dodging-a-coup-in-kabul-for-now?fbclid=IwAR1njKjIz6bspKYQ78GE3LzN1dvVoVd8fDI8bjtwAfBkp4qRC8vVvmFD418>

Lalзад. Warning: Taliban is back - More 9/11s. London, 28 May 2006

<http://www.ariaye.com/english/lalзад2.html>

لعل زاد. دو پیشنهاد ساده و عملی برای کاهش بحران‌ات داخلی و مداخلات خارجی در کشور. لندن. جون ۲۰۰۶

<http://www.ariaye.com/dari3/siasi/lalзад.html>